

18.6.2024

Lausunto metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 2 §, 4 § ja 5 §:n muuttamisesta

Luonnonsuojeluliitto Tapiola kiittää lausuntopyynnöstä ja esittää lausuntonaan seuraavaa:

Asetusmuistion tekstistä on pääteltävissä muutoksen ensisijaisena tavoitteena lähinnä laajentaa poikkeamisedellytysten tulkintaa siten, että sosiaalisesta hyväksyttävyydestä voidaan tehdä abstrakti yleispätevä argumentti kaikenlaiseen suojelusta poikkeamiseen. Liitto muistuttaa, että luontodirektiivissä on itsessään huomioitu tiukasti suojeltujen IV liitteen lajien kohdalla tällaisiin suojelusta poikkeamisiin on sovellettavissa luontodirektiivin 16(1)c alakohta, joka on sanamuodoltaan seuraava : *kansanterveyttä ja yleistä turvallisuutta koskevista tai muista erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottavista syistä, mukaan lukien sosiaaliset ja taloudelliset syyt, sekä jos poikkeamisesta on ensisijaisen merkittävää hyötyä ympäristölle.*

Poikkeussäädöksiä on tulkittava suppeasti mistä seuraa se, että vaikka artikla 2.3 esitetään direktiivissä toteutetuilla toimilla otettavaksi huomioon sosiaalisia syitä, ei näitä voida käyttää etenkin tiukasti suojeltujen lajien poikkeamisedellytysten tulkinnan laajentamiseen. On myös syytä huomioida 16(1)c alakohdan sanamuoto ”pakottavista syistä”.

Riippumatta siitä, että Suomella on erityinen vastuu metsäpeurasta, on Suomella myös erityinen vastuu suojella alueellaan esiintyviä suurpetoja, joista mm. suden suojelun taso on merkittävästi metsäpeuran suojelun tasoa ja uhanalaisluokitusta heikompi. Luontodirektiivin tulkinnassa on huomioitava suhteellisuusperiaate, mikä kärsii merkittävästi ajatuksesta, että suden suojelusta voitaisiin poiketa metsäpeuran suojelemiseksi, etenkin siten, että luotaisiin metsäpeuran varjolla alueellisia susityhjiöitä. On myös todettava, että metsäpeura hyötyy merkittävämmiin lajille sopivien elinympäristöjen varmistamisesta. Tämä on ollut Suomessa heikkoa.

Valitettavasti biologisten ominaispiirteiden huomiointi tässä kontekstissa viittaa siihen, että on tavoitteena tämän silmänkääntötempun kautta tavoitella poistettavaksi yksiköksi kokonaista susilaumaa, haittaa aiheuttavan yksilön sijaan.

Niin ikään ajatus kohdentamattomista poistoista ja haittojen ennaltaehkäisystä suojelusta poiketen, on vahvasti jännitteinen luontodirektiivin tulkintasisällön kanssa, missä poikkeuksen myöntävän viranomaisen on kyettävä osoittamaan, että määritelty ongelma ratkeaa suojelusta poiketen, toimi noudattaa vähimmän haitan periaatetta ja ratkaisu on pitkäaikainen, eikä vain tilapäinen.

On muistettava, että luontodirektiivin tavoitteena on ”*edistää luonnon monimuotoisuuden säilymistä suojelemalla luontotyyppejä ja luonnonvaraista eläimistöä ja kasvistoa jäsenvaltioiden*

Luonnonsuojeluliitto Tapiola
Laihasentie 34
35990 KOLHO

Viite: VN/8175/2024

Maa- ja metsätalousministeriö
PL 30
00023 VALTIONEUVOSTO

18.6.2024

sillä Euroopassa olevalla alueella, jossa perustamissopimusta sovelletaan”, eikä turvata poikkeuslupien käyttöastetta.

Asetusmuutokset ovat lähtökohtaisesti tarpeettomia ja osin sellaisia, ettei niitä ole viranomaisen mahdollista soveltaa, koska ristiriita suhteessa luontodirektiiviin on ilmeinen.

Leena Iivonen

Puheenjohtaja
Luonnonsuojeluliitto Tapiola ry